הִלְכוֹת שַׁבָּת סִימָן רחצ

שַׁבָּת, [ג]אֲבָל בְּמוֹצָאֵי יוֹם הַכִּפּוּרִים יֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁמְּחַזֵּר (ט) אַחֲרָיו. הַגָּהּ: (ד) מִי שֶׁאֵין לוֹ כּוֹס לְהַבְדִּיל, כְּשֶׁרוֹאֶה הָאֵשׁ מִבָּרֵךְ עָלָיו, וְכֵן הַבְּשָׂמִים (טור): **ב** [ד]מְצָוָה מִן הַמֻּבְחָר לְבָרֵךְ (נ) (ה) עַל אֲבוּקָה. [ה]וְיֵשׁ מִי שֶׁאוֹמֵר שֶׁאִם אֵין לוֹ אֲבוּקָה צָרִיךְ לְהַדְלִיק (ו) נֵר אַחֵר (ז) לְצֹרֶךְ הַבְדָּלָה חוּץ מֵהַנֵּר הַמְיֻחָד לְהָאִיר בַּבַּיִת. הַגָּהּ: (ח) * וְנֵר שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׁתֵּי פְּתִילוֹת מִקְרֵי (ג) אֲבוּקָה (אגודה (ספמיס סי׳ עט)): **ג** (ט) [ו]נוֹהֲגִים לְהִסְתַּכֵּל (ד) [ז]בְּכַפּוֹת הַיָּדַיִם וּבַצִּפָּרְנַיִם. הַגָּהּ: וְיֵשׁ לִרְאוֹת בְּצִפָּרְנֵי יַד יְמִין וְלָאֱחֹז הַכּוֹס בְּיַד שְׂמֹאל, וְיֵשׁ (י) לְכַפֵּף הָאֶצְבָּעוֹת לְתוֹךְ הַיָּד (יא) שֶׁאָז רוֹאֶה בַּצִּפָּרְנַיִם עִם הַכַּפּוֹת בְּבַת אַחַת וְלֹא יִרְאֶה פְּנֵי הָאֶצְבָּעוֹת שֶׁבְּפָנִים (זוהר פ׳ בראשית (מ״ש כ:) ובפ׳ ויקהל (מ״נ רמ:)): **ד** [ח]אֵין מְבָרְכִין עַל הַנֵּר עַד שֶׁיֵּאוֹתוּ לְאוֹרוֹ, (יב) [ט]דְּהַיְנוּ שֶׁיִּהְיֶה סָמוּךְ לוֹ בִּכְדֵי (יג) שֶׁיּוּכַל

בַּאֵר הַיטֵב

א (ט) אֲחָרָיו. לְהוֹרוֹת שֶׁיּוֹם זֶה קָדוֹשׁ מִשֶּׁאָר יוֹם טוֹב שֶׁנֶּאֱסַר לְהַבְעִיר אוּר:

ב (ג) עַל אֲבוּקָה. סֵפֶר הַכְּנוּנוֹת (דרושי סדר שבת ענין ליל מוצ״ש). וְדִוְקָא שֶׁל שַׁעֲוָה. סֵפֶר חֲסִידִים (סי׳ תתנב). וְעַיֵּן בְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגה״ט): (ג) אֲבוּקָה. וּבְנֵר שֶׁל שַׁעֲוָה אִם קְלוּעִים בְּיַחַד חֲשׁוּבִים אֲבוּקָה, אֲבָל כָּל אֶחָד בִּפְנֵי עַצְמוֹ לֹא חֲשִׁיב אֲבוּקָה. מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ד): הוּא הַמִּנְהָג, תְּחִלָּה מַכְנִיס אֶצְבְּעוֹתָיו לְתוֹךְ יָדוֹ וּמַחְשִׁיךְ תַּחְתֵּיהֶן וְאַחַר כָּךְ פּוֹשְׁטָן, וְנִמְצָא אוֹר בְּמָקוֹם חֹשֶׁךְ וּמְבָרֵךְ, שֶׁכֵּן נָאוֶת מֵהָאוֹר. עֵד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וּבַכְּנוּנוֹת (דרושי סדר שבת ענין ליל מוצ״ש) כָּתַב לְהַחֲזִיר אֲחוֹרֵי הָאֶצְבָּעוֹת מְקוֹם הַצִּפָּרְנַיִם כְּנֶגֶד הָאוֹר וְלֹא יַרְאֶה אֶגֶדֶל חוּצָה, וְלֹא כְּיֵשׁ מְפָרְשִׁים לְהַחֲזִיר פְּנִימוּת הָאֶצְבָּעוֹת לְכִפּוֹתָם, וְזֶה כְּמוֹ

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

ג [ד] **בְּכַפּוֹת.** עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב. וְכָתַב מַחֲזִיק בְּרָכָה. (סק״ב) שֶׁבְּסִדּוּר הַכַּוָּנוֹת שֶׁפִּדֵּר מוֹרֵנוּ הָרַב שְׁמוּאֵל רֵיסֶל (דרושי סדר שבת ענין ליל מוצ״ש) כָּתַב לְכַפֵּף רֹאשׁוֹ אֶצְבְּעוֹתָיו הַיְמָנִים אֶל תּוֹךְ כַּפּוֹ הַיְמָנִית וַאֲגוּדָל מְכַסֶּה תַּחְתֵּיהֶם, וְיִהְיוּ נִקְפָּפִים נָגֶד פָּנָיו שֶׁל הָאֵדָם הַמְכָרְכֵךְ, וְגַם יִהְיוּ נִקְפָּפִין לִפְנֵי הַנֵּר, וְיִסְתַּכֵּל בְּצִפָּרְנָיו לְבַד וְלֹא בְּתוֹךְ פְּנֵי הָאֶצְבָּעוֹת, וְהָאָרִיךְ בָּזֶה עַיֵּן שָׁם:

ג (ד) **בְּכַפּוֹת.** בְּיֵת יוֹסֵף (דיה ומ״ש ועל כן) בְּשֵׁם שִׁבְלֵי לֶקֶט (סי׳ קל) כָּתַב, כָּךְ הוּא הַמִּנְהָג, תְּחִלָּה מַכְנִיס אֶצְבְּעוֹתָיו לְתוֹךְ יָדוֹ וּמַחְשִׁיךְ תַּחְתֵּיהֶן וְאַחַר כָּךְ פּוֹשְׁטָן, וְנִמְצָא אוֹר בְּמָקוֹם חֹשֶׁךְ וּמְבָרֵךְ, שֶׁכֵּן נָאוֶת מֵהָאוֹר. עֵד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וּבַכְּנוּנוֹת (דרושי סדר שבת ענין ליל מוצ״ש)

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

לַחֲזֹר אַחֲרָיו. שֶׁאֵין מְבָרְכִין אֶלָּא לְזֶכֶר שֶׁנִּבְרָא הָאוֹר בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת וְכַנַּ״ל, וְעַל כֵּן יוּכַל לְבָרֵךְ עַל הַכּוֹס אֲפִלּוּ בְּלֹא נֵר, וּמָתַי שֶׁיְּזַדְּמֵן לוֹ אַחַר כָּךְ שֶׁיִּרְאֶה אֵשׁ וְיִהָנֶה לְאוֹר יְבָרֵךְ בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵשׁ, וְאַף דַּוְקָא בְּלֵיל מוֹצָאֵי שַׁבָּת וְלֹא יוֹתֵר דְּעָבַר זְמַנּוֹ וּכְדִלְקַמָּן בְּסִימָן רצ״ט סָעִיף ו׳: (ד) מִי שֶׁאֵין לוֹ כּוֹס וְכוּ׳. וְאִם מְשַׁעֵר שֶׁיְּזַדְּמֵן לוֹ כּוֹס בְּלֵילָה וְרוֹצֶה לִלְמֹד קֹדֶם שֶׁיָּבוֹא לְיָדוֹ הַכּוֹס, (ג) מְצַדֵּד הַגָּאוֹן רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר בְּחִדּוּשָׁיו שֶׁלֹּא יְבָרֵךְ עַתָּה עַל הַנֵּר וְטוֹב יוֹתֵר שֶׁיִּסְדְּרֵם עַל הַכּוֹס: **ב** (ה) עַל אֲבוּקָה. שְׁאוֹרָהּ רַב, וְטוֹב לְהַדֵּר שֶׁיִּהְיֶה שֶׁל שַׁעֲוָה [מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ג) בְּשֵׁם כַּוָּנַת הָאַר״י (דרושי סדר שבת ענין ליל מוצ״ש)] עוֹד כָּתַב בְּשֵׁם סֵפֶר חֲסִידִים (סי׳ תתנד) דְּלֹא יִקַּח עֲצֵי דְּמִשְׁחָן שְׁקוֹרִין קי״ן בְּלְשׁוֹן אַשְׁכְּנַז מִפְּנֵי שֶׁרֵיחוֹ רַע, וְנִרְאֶה דְּהַיְנוּ אוֹתָן שֶׁנִּשְׁמָע מֵהֶן רֵיחַ רַע שֶׁל זֶפֶת, וְהִנֵּה לְעֵיל בְּסִימָן רס״ד (ס״ז) אִיתָא דְּגַם בְּנֵר שֶׁל זֶפֶת גּוּפָא מַדְלִיקִין בְּלֵיל שַׁבָּת, וְכֵן בְּעִטְרָן שֶׁבְּוַדַּאי רֵיחוֹ רַע אֲפִלּוּ הָכִי הָיוּ מַדְלִיקִין בּוֹ אִי לָאו מִשּׁוּם שֶׁמָּא יַנִּיחַ וְיֵצֵא בְּאֶמְצַע הַסְּעוּדָה, וּבְוַדַּאי לֹא עָדִיף אוּר הַבְדָּלָה שֶׁאֵין צָרִיךְ לַחֲזֹר אַחֲרָיו מִנֵּר שַׁבָּת שֶׁהוּא חוֹבָה, וְאוּלַי דְּכַנָּנַת הַסֵּפֶר חֲסִידִים שֶׁאֵין זֶה מִן הַמֻּבְחָר אַף שֶׁאוֹרוֹ רַב מִפְּנֵי רֵיחוֹ הָרַע, אֲבָל לֹא גָּרַע מִשֶּׁאָר נֵר שֶׁאֵינוֹ אֲבוּקָה, גַּם בְּפִרְי מִגְדִּים (א״א סק״ג) (ד) כָּתַב שֶׁאִם אֵין לוֹ נֵר אַחֵר יָכוֹל לְבָרֵךְ עָלָיו: (ו) נֵר אַחֵר. מִשּׁוּם (ה) הֶכֵּר שֶׁהוּא לְשֵׁם מִצְוָה. וְנִרְאֶה דְּמֵירֵי בְּאֹפֶן שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְקָרֵב אֶת הַנֵּר הַזֶּה לַנֵּר שֶׁבְּבֵיתוֹ, דְּאִי לָאו הָכִי הֲרֵי יָכוֹל לְקַיֵּם מִצְוַת אֲבוּקָה: (ז) לְצֹרֶךְ הַבְדָּלָה. וְכָל זֶה הוּא רַק לְמִצְוָה בְּעָלְמָא וְלֹא לְעִכּוּבָא [מַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק״ב)]: (ח) וְנֵר שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׁתֵּי פְּתִילוֹת. סְתָם (ו) נֵר שֶׁבַּגְּמָרָא וּפוֹסְקִים הַיְנוּ נֵר שֶׁל שָׁמֶן, וְקָא מַשְׁמַע לָן (ו) דְּכֵיוָן שֶׁאוֹרוֹתֵיהֶן מַגִּיעִין זֶה לָזֶה לְמַעְלָה הֲוֵי אֲבוּקָה, וּבְנֵר שֶׁלָּנוּ אִם מֻנָּח שָׁם כַּמָּה פְּתִילוֹת הֲוֵי כְּמוֹ פְּתִילוֹת עֲבָה וְאֵינָהּ חֲשׁוּבָה אֲבוּקָה, (מ) אַךְ אִם מַפְרִיד בֵּינֵיהֶם שַׁעֲוָה אוֹ חֲלָב כְּגוֹן מַה שֶּׁעוֹשִׂין מִשַּׁעֲוָה שֶׁהַנֵּרוֹת קְלוּעִים יַחַד אוֹ שֶׁמַּדְבִּיק יַחַד שְׁתֵּי נֵרוֹת לְהַדְדֵי בְּעֵת הַבְּרָכָה, זֶהוּ גַּם כֵּן חֲשִׁיב אֲבוּקָה. (ט) [א]וּמִשְׁמַע מִדִּבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם שֶׁיִּרְאֶה שֶׁיַּגִּיעוּ הַמְּאוֹרוֹת לַהֲדָדֵי דְּאָז חֲשִׁיב אֲבוּקָה: **ג** (ט) נוֹהֲגִים לְהִסְתַּכֵּל וְכוּ׳. הַטַּעַם, דְּהָא (י) בְּעֵינַן שֶׁיּוּכַל לְהַכִּיר לְאוֹרוֹ בֵּין מַטְבֵּעַ לְמַטְבֵּעַ וּכְדִלְקַמָּן בְּסָעִיף (ס״ד), וּלְכָךְ נוֹהֲגִים לְהִסְתַּכֵּל בַּצִּפָּרְנַיִם, לִרְאוֹת אִם יוּכַל לְהָנוֹת לְאוֹרוֹ וּלְהַכִּיר בֵּין מַטְבֵּעַ לְמַטְבֵּעַ כְּמוֹ שֶׁמַּכִּיר בֵּין צִפָּרְן לְבָשָׂר. וְעוֹד שֶׁהַצִּפָּרְנַיִם הֵן סִימָן בָּרָכָה, שֶׁהֵן פְּרוֹת וְרָבוֹת לְעוֹלָם. וְגַם מִסְתַּכְּלִים בְּכַפּוֹת יָדַיִם, שֶׁיֵּשׁ בְּשִׁרְטוּטֵי הַיָּד סִימָן לְהִתְבָּרֵךְ בּוֹ: (י) לְכַפֵּף הָאֶצְבָּעוֹת. הַיְנוּ (יא) שֶׁאֵין מַכְנִיס אֶצְבָּעוֹת עַל גַּב הָאֲגוּדָל: (יא) שֶׁאָז רוֹאֶה וְכוּ׳. [ב]וְיֵשׁ נוֹהֲגִין לִפְשֹׁט אַחַר כָּךְ הָאַרְבַּע אֶצְבָּעוֹת וְלִרְאוֹת מֵאַחֲרֵיהֶם עַל הַצִּפָּרְנַיִם [מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ה) בְּשֵׁם סֵפֶר הַכַּוָּנוֹת (דרושי סדר שבת ענין ליל מוצ״ש)]: **ד** (יב) דְּהַיְנוּ שֶׁיִּהְיֶה סָמוּךְ. וַאֲפִלּוּ אִם הוּא עוֹמֵד חוּץ לַבַּיִת, כָּל שֶׁהָאוֹר גָּדוֹל שֶׁיּוּכַל לְהַכִּיר בְּמָקוֹם שֶׁעוֹמֵד, מִקְרֵי דָּבָר זֶה נֶהֱנֶה לְאוֹרָהּ וְיָכוֹל לְבָרֵךְ [גְּמָרָא (ברכות נג:)]: (יג) שֶׁיּוּכַל לְהַכִּיר. וְעַל כֵּן אִם הוּא יוֹצֵא בְּבִרְכַּת הַבְדָּלָה מֵאֲחֵרִים וְרוֹצֶה לָצֵאת גַּם בְּבִרְכַּת בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵשׁ, יִקְרַב עַצְמוֹ אֵצֶל הָאֵשׁ כְּשִׁעוּר זֶה כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה יוּכַל לָצֵאת גַּם בְּבִרְכַּת בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵשׁ. וְעַיֵּן מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ

בֵּאוּר הַלָּכָה

ב * וְנֵר שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׁתֵּי פְּתִילוֹת וְכוּ׳. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק״ח) בְּמַה שֶׁכָּתַבְנוּ דִּבְנֵר שֶׁלָּנוּ אִם מֻנָּח שָׁם כַּמָּה פְּתִילוֹת הֲוֵי כְּמוֹ פְּתִילָה עֲבָה וְכוּ׳, כֵּן כָּתְבוּ הַלְּבוּשִׁי שָׁרָד וְהַפְּרִי מְגַדִּים (מש״ז סק״ב). וּלְפִי זֶה לִפְנֵי הֲעַשָּׁשִׁית שֶׁל זְכוּכִית שֶׁלָּנוּ [שֶׁקּוֹרִין לְאמ״פ], אַף שֶׁהִיא מְאִירָה מְאֹד יוֹתֵר מִכַּמָּה נֵרוֹת, אֲפִלּוּ הָכִי הִיא רַק פְּתִילָה עֲבָה וְאֵינָהּ חֲשִׁיבָא כַּאֲבוּקָה. אֲמְנָם מִדִּבְרֵי אֲגָדָה עַצְמָהּ יֵשׁ לוֹמַר דְּכַוָּנָתָן לְהֶפֶךְ, דְּלֹא מַבְּעָיָא אִי הָאוֹר גָּדוֹל בְּיוֹתֵר כְּמוֹ עֲשָׁשִׁית שֶׁלָּנוּ דְּזֶה מִקְרֵי אֲבוּקָה מַמָּשׁ, אֶלָּא אֲפִלּוּ אִם הָאוֹר הוּא קָטָן, כֵּיוָן שֶׁהִיא מְשֻׁתֵּי נֵרוֹת חֲשִׁיבָא אֲבוּקָה. אֲמְנָם מִצַּד אַחֵר גְּרָאָה דִּיֵּשׁ לְמִנַּע לְכַתְּחִלָּה מִלְּקַח אֶת הָעֲשָׁשִׁית שֶׁל זְכוּכִית בְּשַׁבָּת, דְּהֲרֵי מִי שֶׁלּוֹקֵחַ אֲבוּקָה הוּא כְּדֵי לְקַיֵּם מִצְוַת מִן הַמֻּבְחָר, וְזֶה אֵינוֹ מִן הַמֻּבְחָר [מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ז) בְּשֵׁם כַּוָּנַת הָאַר״י (דרושי סדר שבת ענין ליל מוצ״ש)] עוֹד כָּתַב בְּשֵׁם סֵפֶר חֲסִידִים (סי׳ תתנד) דְּלֹא יִקַּח עֲצֵי דְּמִשְׁחָן שְׁקוֹרִין קי״ן בְּלְשׁוֹן אַשְׁכְּנַז מִפְּנֵי שֶׁרֵיחוֹ רַע, וְנִרְאֶה דְּהַיְנוּ אוֹתָן שֶׁנִּשְׁמָע מֵהֶן רֵיחַ רַע שֶׁל זֶפֶת, וְהִנֵּה לְעֵיל בְּסִימָן רס״ד (ס״ז) אִיתָא דְּגַם בְּנֵר שֶׁל זֶפֶת גּוּפָא מַדְלִיקִין בְּלֵיל שַׁבָּת, וְכֵן בְּעִטְרָן שֶׁבְּוַדַּאי רֵיחוֹ רַע אֲפִלּוּ הָכִי הָיוּ מַדְלִיקִין בּוֹ אִי לָאו מִשּׁוּם שֶׁמָּא יַנִּיחַ וְיֵצֵא בְּאֶמְצַע הַסְּעוּדָה, וּבְוַדַּאי לֹא עָדִיף אוּר הַבְדָּלָה שֶׁאֵין צָרִיךְ לַחֲזֹר אַחֲרָיו מִנֵּר שַׁבָּת שֶׁהוּא חוֹבָה, וְאוּלַי דְּכַנָּנַת הַסֵּפֶר חֲסִידִים שֶׁאֵין זֶה מִן הַמֻּבְחָר אַף שֶׁאוֹרוֹ רַב מִפְּנֵי רֵיחוֹ הָרַע, אֲבָל לֹא גָּרַע מִשֶּׁאָר נֵר שֶׁאֵינוֹ אֲבוּקָה, גַּם בְּפִרְי מִגְדִּים (א״א סק״ג) (ד) כָּתַב שֶׁאִם אֵין לוֹ נֵר אַחֵר יָכוֹל לְבָרֵךְ עָלָיו: (ו) נֵר אַחֵר. מִשּׁוּם (ה) הֶכֵּר שֶׁהוּא לְשֵׁם מִצְוָה. וְנִרְאֶה דְּמֵירֵי בְּאֹפֶן שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְקָרֵב אֶת הַנֵּר הַזֶּה לַנֵּר שֶׁבְּבֵיתוֹ, דְּאִי לָאו הָכִי הֲרֵי יָכוֹל לְקַיֵּם מִצְוַת אֲבוּקָה: (ז) לְצֹרֶךְ הַבְדָּלָה. וְכָל זֶה הוּא רַק לְמִצְוָה בְּעָלְמָא וְלֹא לְעִכּוּבָא [מַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק״ב)]: (ח) וְנֵר שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׁתֵּי פְּתִילוֹת. סְתָם (ו) נֵר שֶׁבַּגְּמָרָא וּפוֹסְקִים הַיְנוּ נֵר שֶׁל שָׁמֶן, וְקָא מַשְׁמַע לָן (ו) דְּכֵיוָן שֶׁאוֹרוֹתֵיהֶן מַגִּיעִין זֶה לָזֶה לְמַעְלָה הֲוֵי אֲבוּקָה, וּבְנֵר שֶׁלָּנוּ אִם מֻנָּח שָׁם כַּמָּה פְּתִילוֹת הֲוֵי כְּמוֹ פְּתִילוֹת עֲבָה וְאֵינָהּ חֲשׁוּבָה אֲבוּקָה, (מ) אַךְ אִם מַפְרִיד בֵּינֵיהֶם שַׁעֲוָה אוֹ חֲלָב כְּגוֹן מַה שֶּׁעוֹשִׂין מִשַּׁעֲוָה שֶׁהַנֵּרוֹת קְלוּעִים יַחַד אוֹ שֶׁמַּדְבִּיק יַחַד שְׁתֵּי נֵרוֹת לְהַדְדֵי בְּעֵת הַבְּרָכָה, זֶהוּ גַּם כֵּן חֲשִׁיב אֲבוּקָה. (ט) [א]וּמִשְׁמַע מִדִּבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם שֶׁיִּרְאֶה שֶׁיַּגִּיעוּ הַמְּאוֹרוֹת לַהֲדָדֵי דְּאָז חֲשִׁיב אֲבוּקָה: **ג** (ט) נוֹהֲגִים לְהִסְתַּכֵּל וְכוּ׳. הַטַּעַם, דְּהָא (י) בְּעֵינַן שֶׁיּוּכַל לְהַכִּיר לְאוֹרוֹ בֵּין מַטְבֵּעַ לְמַטְבֵּעַ וּכְדִלְקַמָּן בְּסָעִיף (ס״ד), וּלְכָךְ נוֹהֲגִים לְהִסְתַּכֵּל בַּצִּפָּרְנַיִם, לִרְאוֹת אִם יוּכַל לְהָנוֹת לְאוֹרוֹ וּלְהַכִּיר בֵּין מַטְבֵּעַ לְמַטְבֵּעַ כְּמוֹ שֶׁמַּכִּיר בֵּין צִפָּרְן לְבָשָׂר. וְעוֹד שֶׁהַצִּפָּרְנַיִם הֵן סִימָן בָּרָכָה, שֶׁהֵן פְּרוֹת וְרָבוֹת לְעוֹלָם. וְגַם מִסְתַּכְּלִים בְּכַפּוֹת יָדַיִם, שֶׁיֵּשׁ בְּשִׁרְטוּטֵי הַיָּד סִימָן לְהִתְבָּרֵךְ בּוֹ: (י) לְכַפֵּף הָאֶצְבָּעוֹת. הַיְנוּ (יא) שֶׁאֵין מַכְנִיס אֶצְבָּעוֹת עַל גַּב הָאֲגוּדָל: (יא) שֶׁאָז רוֹאֶה וְכוּ׳. [ב]וְיֵשׁ נוֹהֲגִין לִפְשֹׁט אַחַר כָּךְ הָאַרְבַּע אֶצְבָּעוֹת וְלִרְאוֹת מֵאַחֲרֵיהֶם עַל הַצִּפָּרְנַיִם [מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ה) בְּשֵׁם סֵפֶר הַכַּוָּנוֹת (דרושי סדר שבת ענין ליל מוצ״ש)]: **ד** (יב) דְּהַיְנוּ שֶׁיִּהְיֶה סָמוּךְ. וַאֲפִלּוּ אִם הוּא עוֹמֵד חוּץ לַבַּיִת, כָּל שֶׁהָאוֹר גָּדוֹל שֶׁיּוּכַל לְהַכִּיר בְּמָקוֹם שֶׁעוֹמֵד, מִקְרֵי דָּבָר זֶה נֶהֱנֶה לְאוֹרָהּ וְיָכוֹל לְבָרֵךְ [גְּמָרָא (ברכות נג:)]: (יג) שֶׁיּוּכַל לְהַכִּיר. וְעַל כֵּן אִם הוּא יוֹצֵא בְּבִרְכַּת הַבְדָּלָה מֵאֲחֵרִים וְרוֹצֶה לָצֵאת גַּם בְּבִרְכַּת בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵשׁ, יִקְרַב עַצְמוֹ אֵצֶל הָאֵשׁ כְּשִׁעוּר זֶה כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה יוּכַל לָצֵאת גַּם בְּבִרְכַּת בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵשׁ. וְעַיֵּן מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ

שַׁעַר הַצִּיּוּן

כְּלַל בְּשַׁבָּת אֶלָּא הוֹצִיאוּ עַתָּה מִן הָאֲבָנִים וּכְדִלְקַמָּן בְּסָעִיף ח׳, וְלֹא שָׁיְּכוּ בּוֹ הַבְדָּלָה, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּמוֹצָאֵי יוֹם הַכִּפּוּרִים שֶׁאֵין מְבָרְכִין עַל אוֹר הַיּוֹצֵא מֵאֲבָנִים כִּי אִם עַל אוֹר שֶׁשַּׁבָּת מִבְּעוֹד יוֹם וּכְדִלְקַמָּן בְּסִימָן תרכ״ד (ס״ז), וְשַׁיָּךְ בּוֹ הַבְדָּלָה, שֶׁכָּל הַיּוֹם אָסוּר וְעַכְשָׁו מֻתָּר, וְזֶה הַתַּרְוִיץ אִיתָא בִּפְרִישָׁה (סק״א) וְגַם הַגְּרִ״א רָמַז לָזֶה. וּמָגֵן אַבְרָהָם תָּרַץ בְּאֹפֶן אַחֵר בְּסָעִיף קָטָן ב׳, וּלְפִי הַנִּרְאֶה שֶׁחָשַׁב שֶׁזֶּהוּ כַּוָּנַת הָרַאֲ״ד הַמּוּבָא בְּבֵית יוֹסֵף, אֲבָל הַגְּרִ״א לֹא פֵּרַשׁ כֵּן: (ג) וְאַף דִּלְכְסוֹף מִסְתַּפֵּק בָּזֶה מִדִּבְרֵי הַכְּלָבוֹ (סי׳ מא), הַמִּנְהָג כְּמוֹ שֶׁכָּתַב מַעֲקֶרֶת, דְּהֲרֵי נוֹהֲגִין הָעוֹלָם לֵאמֹר וְיִתֵּן לְךָ אֱלֹקִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וְרוֹצֶה לְהַכִּיר בֵּין מַטְבֵּעַ לְמַטְבֵּעַ כְּשִׁעוּר זֶה כְּדֵי שֶׁיּוּכַל לָצֵאת גַּם בְּבִרְכַּת בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵשׁ. וְעַיֵּן מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ

ג הַרְשָׁבָּ״א (ברכות נג: ד״ה אר״י) בְּשֵׁם הָרַאֲ״ד וְהַפְּגִ׳יד פֶּרֶק כ״ט (הכ״ח). ד פְּסָחִים ק״ג (ע״ב). ה סֵפֶר אֲרָחוֹת חַיִּים (הלכות הבדלה סי׳ יז) בְּשֵׁם הַתּוֹסָפוֹת. ו טור בְּשֵׁם פְּרָקֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר (פ״כ) וְרַבִּי צֶמַח וּשְׁאָר פּוֹסְקִים. ז בְּרָכוֹת (ג׳) [נ״א] (ע״ב). ח שָׁם נ״ג (ע״ב).

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וּבשו״ע הרב (ס״ד בסוגריים) כתב שבשני נרות נפרדים שהקריבם אחד לשני צריך שידבק השלהבות יחד כדי להיחשב כאבוקה מה שאין כן כשהם קלועים זה בזה הוי כאבוקה אף כשאין אורותיהן מגיעים זה לזה. **ב]** בסידור הרב כתב: בברכת בורא מאורי האש יביט בד׳ צפרניו והמה יהיו כפוים על האגודל ולא יראה האגודל.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת שַׁבָּת סִימָן רחצ

לְהַכְנִיר בֵּין מַטְבֵּעַ מְדִינָה זוֹ לְמַטְבֵּעַ מְדִינָה אַחֶרֶת: **ה** (יד) * [ט]אֵין מְבָרְכִין עַל הַנֵּר (טו) שֶׁלֹּא (ה) שַׁבָּת מְמֻלָּאכֶת עֲבֹדָה, לְאַפּוּקֵי אוֹר שֶׁהִדְלִיק (ו) (טז) לְחִיָּה וּלְחוֹלֶה, שֶׁפִּיְּנוּן שֶׁלֹּא הִדְלִיק לַעֲבֹדָה מְבָרְכִין עָלָיו, אֲבָל (יז) אִם הִדְלִיקוּ אֵינוֹ יְהוּדִי (יח) בְּשַׁבָּת, כֵּיוָן שֶׁאִם הָיָה מַדְלִיקוּ יִשְׂרָאֵל הָיָה עוֹבֵר, לֹא שַׁבַּת מְמֻלָּאכֶת עֲבֹדָה מִקְּרֵי. וְאֵין מְבָרְכִין עַל אוֹר (ז) (יט) שֶׁל עֲבוֹדָה זָרָה (טור): **ו** [י]עוֹבֵד כּוֹכָבִים (כ) שֶׁהִדְלִיק בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת מִישְׂרָאֵל, (כא) אוֹ יִשְׂרָאֵל מֵעוֹבֵד כּוֹכָבִים, (ח) מְבָרְכִין עָלָיו. (כב) אֲבָל עוֹבֵד כּוֹכָבִים שֶׁהִדְלִיק מֵעוֹבֵד כּוֹכָבִים, (ט) (כג) אֵין מְבָרְכִין עָלָיו. [יא]וּבְמוֹצָאֵי יוֹם הַכִּפּוּרִים (י) (כד) אֵין מְבָרְכִין עַל נֵר שֶׁהִדְלִיק יִשְׂרָאֵל מֵעוֹבֵד כּוֹכָבִים (וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן תרכ"ד סָעִיף ה'):

ט שם נ"ב (ע"ב) וְנ"ג (ע"א). י שם (נג.).
כ בְּפִגּוּד בְּשֵׁם הָרַמְבַּ"ן (ברכות נ. ד"ה וכיון) בְּפֶרֶק כ"ט מֵהִלְכוֹת שַׁבָּת (הכ"ז).

בְּאֵר הֵיטֵב

שְׁכָתַב רַמ"א. וְנִרְאֶה לִי דְּמִשּׁוּם הָכִי נוֹהֲגִין לְכַפּוֹת הָאֲצָבָעוֹת לְתוֹךְ הַיָּד כְּמוֹ שְׁכָתַב רַמ"א, וְאַחַר כָּךְ פּוֹשְׁטָן אוֹתָן וְרוֹאִין מֵאֲחוֹרֵיהֶן, לָצֵאת יְדֵי שְׁנֵיהֶם. מְגֵן אַבְרָהָם (סק"ה): **ה** (ה) **שַׁבָּת.** וַאֲפִלּוּ בְּדִיעֲבַד לֹא יָצָא. מְגֵן אַבְרָהָם (סק"ו): (ו) **לְחִיָּה וּלְחוֹלֶה.** אֲם אֵין בָּהֶם סַכָּנָה דַּוְקָא עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי, וְאִם יֵשׁ בּוֹ סַכָּנָה אֲפִלּוּ עַל יְדֵי יִשְׂרָאֵל. [וּכְסָפֵר אֶלְיָה רַבָּה (סק"י) פָּסַק דְּאִם אֵין בּוֹ סַכָּנָה אַף דִּלְא עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי מְדִּדְיוֹרָה אָסוּר, עַיֵּן שָׁם שֶׁהֶבִיא רְאָיָה לָזֶה, וְכֵן מַשְׁמַע מִלְּבוּשׁ (סי"ח). וְאִם הִדְלִיק אֵינוֹ יְהוּדִי מְדִּדְיוֹרָה שְׁלוֹ לְחִיָּה אוֹ לְחוֹלֶה מְבָרְכִין עָלָיו, דִּלְא גָּזְרוּ אֶלָּא כְּשֶׁהוּא בִּמְוֹצָאֵי שַׁבָּת בְּיַד אֵינוֹ יְהוּדִי, וְכֵן מַשְׁמַע בְּתוֹסְפוֹת בְּרָכוֹת (נג. ד"ה מהרש"ל) דְּלִא כְּשׁוּרַת מַחֲם עֲזָרָה (סי' יח)]: (ז) **שֶׁל עֲבוֹדָה זָרָה.** דַּוְקָא כְּשֶׁהַשַּׁלְהֶבֶת קְשׁוּרָה בְּגַחֶלֶת שֶׁל עֲבוֹדָה זָרָה, אֲבָל אִם יִשְׂרָאֵל הִדְלִיק נֵר מִנֵּר שֶׁל עֲבוֹדָה זָרָה שָׁרֵי, דְּשַׁלְהֶבֶת אֵין בּוֹ מַמָּשׁ. יָם שֶׁל שְׁלֹמֹה סוֹף בֵּיצָה (פ"ה סי' יד), וְעַיֵּן יוֹרֶה דֵּעָה רֵישׁ סִימָן קמ"ב: **ו** (ח) **מְבָרְכִין.** דְּעִל תּוֹסְפֹת דְּהַתְּרָא הוּא מְבָרְךְ, אִי אַתּוֹסְפֹת דְּהַתְּרָא קָא מְבָרְךְ, אִי הָכִי (ט) **אֵין מְבָרְכִין.** בְּגְמָרָא (ברכות נג.) פְּרָכִינַן, אִי אַתּוֹסְפֹת דְּהַתְּרָא קָא מְבָרְךְ, אִי הָכִי אֵינוֹ יְהוּדִי נַמִּי, וּמִשְּׁנֵי אֵין הָכִי נַמִּי, אֶלָּא גְּזֵרָה מִשּׁוּם אֵינוֹ יְהוּדִי רִאשׁוֹן וְעוֹמְדוּ רִאשׁוֹן. פֵּרוּשׁ שֶׁיָּבֹא לְבָרֵךְ עַל שֶׁל אֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁהִדְלִיק מִבְּעוֹד יוֹם וּבְאוֹתוֹ אוֹר עַצְמוֹ שֶׁלֹּא נִתּוֹסַף מִשֶּׁחֲשֵׁכָה, כְּגוֹן סְמוּךְ לַחֲשֵׁכָה מִיָּד, וְעַיֵּן ט"ז (סק"י). וּבְדִיעֲבַד יָצָא, בָּזֶה כֵּיוָן דְּאֵינוֹ אֶלָּא גְּזֵרָה. מְגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יא). [הַט"ז (שם) תָּמַהּ עַל מָה שָׁכָתַב הַמְּגִיד (פכ"ט הכ"ז) דְּבִמְסִבָּה אָסוּר מִשּׁוּם עֲבוֹדָה זָרָה, אַפֵּאי, נֵימָא דִּמְבָרְךְ אַתּוֹסָפֹת הַבָּר שֶׁל יִשְׂרָאֵל כוּ', וּמַסִּיק לְהָקֵל שֶׁלֹּא בְּמִסְבָּה וּלְהַחְמִיר בְּמִסְבָּה וְתַמָּה נִפְלָאָה עַל מְחַבֵּר שֶׁכְּמוֹתוֹ שֶׁלֹּא כָּתַב הַמְּגִיד לָאֲסֹר מִשּׁוּם עֲבוֹדָת גִּלּוּלִים אֶלָּא בְּאֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁהִדְלִיק מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁאָסוּר בְּמִסְבָּה דְּעַכְשָׁו הוּא בְּמִסְבַּת אֵינָם יְהוּדִים כְּמוֹ שְׁכָתַב הַלְּבוּשׁ (סי"ח), אֲבָל בְּיִשְׂרָאֵל שֶׁהִדְלִיק, אֲפִלּוּ מֵעֲבוֹדָה זָרָה מַמָּשׁ שָׁרֵי, וְהוּא בְּרוּר. עַיֵּן שָׁם בְּסִפֵּר אֶלְיָה רַבָּה (ס"ק יא)]: (י) **אֵין מְבָרְכִין.** הַטַּעַם בְּשֵׁם הָרַמְבַּ"ן (ברכות נ. ד"ה וכיון), שֶׁשַּׁבָּת מַתִּיר מִכֹּחַ תּוֹסֶפֶת הַתֵּר דְּהָוֵי כְּאוֹר הַיּוֹצֵא מֵעֲצִים וַאֲבָנִים, אֲבָל בְּיוֹם כִּפּוּר אֵין מְבָרְכִין אֶלָּא עַל אוֹר שֶׁהִדְלִיק מִמֶּנּוּ. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ:

בַּאוּר הַלָּכָה

ה * אֵין מְבָרְכִין עַל הַנֵּר שֶׁלֹּא שַׁבָּת וְכוּ'. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק יד)

דְּאֲפִלּוּ בְּדִיעֲבַד לֹא יָצָא, וְהוּא מֵהַמְּגֵן אַבְרָהָם (סק"י). **וְכָתַב בְּחִדּוּשֵׁי רַבִּי עֲקִיבָא אִיגֶר** [א]**דְּצָרִיךְ לַחֲזֹר וּלְבָרֵךְ בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן,** כֵּיוָן דְּבִרְכַּת מְאוֹרֵי הָאֵשׁ שַׁבְּרֵךְ לֹא יָצָא מִמֵּילָא הָוֵי הֶפְסֵק בֵּין בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן לְשַׁעֲרִימָה:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

לְעִיל בְּסוֹף סִימָן רצ"ז (ס"ק יג): **ה** (יד) **אֵין מְבָרְכִין וְכוּ'. וַאֲפִלּוּ** (יט) בְּדִיעֲבַד לֹא יָצָא: (טו) **שֶׁלֹּא שַׁבָּת וְכוּ'.** הַיְנוּ שֶׁהִדְלִיק בְּאִסּוּר בְּשַׁבָּת, (יג) וַאֲפִלּוּ רַק בְּבֵין הַשְּׁמָשׁוֹת: (טז) **לְחִיָּה וּלְחוֹלֶה.** אִם אֵין בָּהֶם סַכָּנָה (יד) דַּוְקָא עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי, אֲבָל עַל יְדֵי יִשְׂרָאֵל כֵּיוָן שֶׁאָסוּר לוֹ לְהַדְלִיק בְּשִׁבְילָם מִקְּרֵי שֶׁלֹּא שַׁבַּת מְמֻלָּאכֶת עֲבֹדָה, אֲבָל כְּשֶׁיֵּשׁ בָּהֶם סַכָּנָה אֲפִלּוּ עַל יְדֵי יִשְׂרָאֵל וְכָל שֶׁכֵּן עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי. וְאֵין חִלּוּק בֵּין אִם הִדְלִיק לְהַחוֹלֶה מִמְּדוּרַת יִשְׂרָאֵל אוֹ מִמְּדוּרָה שֶׁל עַצְמוֹ, כֵּיוָן שֶׁהוּא לְצָרְךְ יִשְׂרָאֵל וּבְהֶתֵּר הִדְלִיק: (יז) **אִם הִדְלִיקוּ אֵינוֹ יְהוּדִי.** הַיְנוּ (טו) אֲפִלּוּ לְצָרְךְ עַצְמוֹ: (יח) **בְּשַׁבָּת.** וַאֲפִלּוּ אִם אֵין אָנוּ יוֹדְעִין, תְּלֵינַן שֶׁמִּסְתָּמָא הִדְלִיקוּ בְּשַׁבָּת [בַּ"ח (ס"ג) (טז) וְכֵן מוֹכֵחַ בַּגְּמָרָא (ברכות נג.)]: (יט) **שֶׁל עֲבוֹדָה זָרָה.** וַאֲפִלּוּ (יח) אִם לֹא הִדְלִיק רַק בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת, דְּהַשְׁתָּא מִשּׁוּם דְּהִדְלִיק לְכְבוֹד עֲבוֹדָה זָרָה (יח) וְאָסוּר לֵהָנוֹת מִמֶּנּוּ. וְדַוְקָא כְּשֶׁהַשַּׁלְהֶבֶת קְשׁוּרָה בְּנֵר אוֹ בְּגַחֶלֶת שֶׁל עֲבוֹדָה זָרָה, דְּכֵיוָן שֶׁהַגַּחֶלֶת קְשׁוּרָה בּוֹ חָל הָאִסּוּר גַּם עַל הַשַּׁלְהֶבֶת וְלָכֵן אֵין לְצָרְךְ עֲלָה, אֲבָל אִם יִשְׂרָאֵל הִדְלִיק נֵר מִנֵּר שֶׁל עֲבוֹדָה זָרָה, שָׁרֵי לְצָרְךְ עֲלָה, דְּכֵיוָן דְּאֵין כָּאן מַמָּשׁ שֶׁל אִסּוּר רַק הַשַּׁלְהֶבֶת אֵין בּוֹ מַמָּשׁ [מְגֵן אַבְרָהָם (סק"ח) בְּשֵׁם רַשַּׁ"ל (רש"ש ביצה פ"ה סי' יד)]. וְעַיֵּן בְּפֶרִי מְגַדִּים (א"א שם) שֶׁמְּצַדֵּד דְּמִכָּל מָקוֹם לְכַתְּחִלָּה אָסוּר לְיִשְׂרָאֵל לְהַדְלִיק נֵרוֹ מִנֵּר שֶׁל עֲבוֹדָה זָרָה, אֶלָּא דְּאִם הִדְלִיק רַשַּׁאי לְצָרְךְ עֲלָה, עַיֵּן שָׁם: **ו** (כ) **שֶׁהִדְלִיק בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת מִיִּשְׂרָאֵל.** וְקָא מַשְׁמַע לָן בָּזֶה, אַף דְּאֵין מְבָרְכִין עַל אוֹר שֶׁהִדְלִיק הָאֵינוֹ יְהוּדִי מֵאֵינוֹ יְהוּדִי אֲחֵר אַף בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת דְּהַתֵּר וּכְדִלְקַמָּה, (יט) הָתָם מִשּׁוּם דְּגָזְרִינַן אַטּוּ אֵינוֹ יְהוּדִי רִאשׁוֹן שֶׁהוּא הִדְלִיקוֹ בְּשַׁבָּת שֶׁלֹּא יָבֹא לְבָרֵךְ עַל אוֹרוֹ, אֲבָל הָכָא לֹא שַׁיָּךְ זֶה וּלְכָךְ מֻתָּר. (כ) וּמַיְרֵי שֶׁלֹּא הִדְלִיק הָאֵינוֹ יְהוּדִי הַנֵּר בְּמִסְבַּת אֵינָם יְהוּדִים אֲחֵרִים, דְּאִי לָאו הָכִי אָמְרִינַן סְתָם מִסְבַּת עוֹבְדֵי גִּלּוּלִים לַעֲבוֹדָה זָרָה וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן רצ"ז סָעִיף ב' לְעִנְיַן בָּשָׂמִים: **(כא) אוֹ יִשְׂרָאֵל מֵאֵינוֹ יְהוּדִי.** הַיְנוּ אֲפִלּוּ אִם הָאֵינוֹ יְהוּדִי הִדְלִיק הַנֵּר שֶׁלּוֹ (כג) בְּשַׁבָּת אֲפִלּוּ הָכִי שָׁרֵי, דְּהָא עַל יְדֵי הַדְלָקַת הַיִּשְׂרָאֵל נִתּוֹסַף אוֹר שֶׁל הַתֵּר עַל מְקֻצָּת הָאוֹר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מִן הָאוֹר הָרִאשׁוֹן, וְעַל הַתּוֹסֶפֶת שֶׁל הַתֵּר הוּא מְבָרֵךְ: **(כב) אֲבָל אֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁהִדְלִיק וְכוּ'.** וְלֹא אָמְרִינַן בָּזֶה דְּאַתּוֹסֶפֶת אוֹר שֶׁל הַתֵּר שֶׁהִדְלִיק אֵינוֹ יְהוּדִי זֶה בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת הוּא מְבָרֵךְ, דְּגָזְרוּ אַטּוּ אֵינוֹ יְהוּדִי רִאשׁוֹן, וְאַף דְּגַם עַל הַנֵּר שֶׁל הָאֵינוֹ יְהוּדִי הָרִאשׁוֹן הָיָה אֶפְשָׁר מִן הַדִּין לְבָרֵךְ עָלָיו דְּהָא נִתּוֹסַף בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת עָלָיו אוֹר שֶׁל הַתֵּר [דְּמִכֹּחַ הָאֵשׁ שֶׁל הַתֵּר נִתּוֹסַף עָלָיו תָּמִיד אוֹר חָדָשׁ], גָּזְרוּ חֲכָמִים אַטּוּ עַמּוּד רִאשׁוֹן, דְּהֵינוּ שֶׁיָּבוֹא לְבָרֵךְ סְמוּךְ לַחֲשֵׁכָה מִיָּד בְּעוֹד שֶׁלֹּא נִתּוֹסַף הַתֵּר [גְּמָרָא (ברכות נג.)]. וְכָתַב הַמְּגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יא), וְכֵן דְּבְדִיעֲבַד יָצָא בָּזֶה וְאֵין צָרִיךְ לַחֲזֹר וּלְבָרֵךְ, כֵּיוָן דְּאֵינוֹ אֶלָּא מִשּׁוּם גְּזֵרָה, וְכֵן כָּתְבוּ [ג]אִם הוֹצִיא הָאֵינוֹ יְהוּדִי אֵשׁ מֵעֲצִים וַאֲבָנִים בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת מֵאֲוִירֵי הָאֵשׁ עַל אוֹתוֹ הָאֵשׁ, דִּלֹא שַׁיָּךְ לְמִגְזַר כָּאן, אֲבָל אִם הִדְלִיק הָאֵינוֹ יְהוּדִי נֵר מִזֶּה הָאֵשׁ, יֵשׁ לְצַדֵּד לְהַחְמִיר, דְּאִתֵּי לְמֶחְלַךְ וּלְהַתִּיר גַּם בְּנֵר שֶׁלֹּא שַׁבָּת [אֶלְיָה רַבָּה (ס"ק יח) וְדָרְךְ תַּרְבּוּת הַחַיִּים (דינים נר להבדלה ס"ה), דְּלֹא כְּרַמַ"ע (סי' יח)]: **(כד) אֵין מְבָרְכִין עַל נֵר וְכוּ'.** מִפְּנֵי שֶׁאוֹרוֹ שֶׁל אֵינוֹ יְהוּדִי נַעֲשָׂה בּוֹ מְלָאכָה שֶׁהִדְלִיק בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים,

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ה **(יג)** מְגֵן אַבְרָהָם (סק"ו). וְעַיֵּן בְּפֶרִי מְגַדִּים (א"א שם) שֶׁכֵּן כָּתַב הָרַשְׁבָּ"א, **וְהוּא הַדִּין בְּכָל הָנֵךְ דְּמַתְנִיתִין.** עַיֵּן שָׁם מַה שֶּׁכָּתַב בָּזֶה: **(יג)** כֵּן מוֹכֵחַ מֵהַגְּמָרָא נ"ג (ע"א) הָיָה מְהַלֵּךְ חוּץ לַכְּרָךְ וְרָאָה תִּינוֹק וְכוּ': **(יד)** מְגֵן אַבְרָהָם (סק"ז) וְטַ"ז בְּסִעִיף קָטָן ה'. וְעַיֵּן בְּאֵלְיָה רַבָּה (סק"י) שֶׁחוֹלֵק וְסִבְרָא לַהּ דְּאַף עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי אֵין מְבָרְכִין בְּאֵין בּוֹ סַכָּנָה, [ב]וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק"י) וְחַיֵּי אָדָם (ח"ב כלל ח' סי"א) מַסְכִּימִים עִם הַט"ז וּמְגֵן אַבְרָהָם כֵּיוָן דְּלִכְתְּחִלָּה מֻתָּר לְצַוּוֹת לְאֵינוֹ יְהוּדִי בָּזֶה עַיֵּן שָׁם. וּמַה שֶּׁכָּתַבְנוּ וְאֵין חוֹשֵׁשׁ וְכוּ' הוּא כְּפִי מַה שֶּׁפָּסַק הָאֶלְיָה רַבָּה דְּלֹא כְּהַמְּגֵן אַבְרָהָם (סק"י) וְהַתּוֹרָה הִרְמַ"ע (סי' יח), וְגַם הַמְּאֲמַר מָרְדְּכַי (סק"י) וְהַתּוֹרָה הַחַיִּים (דיני נר להבדלה ס"ה) מַסְכִּימִים עִם הָאֶלְיָה רַבָּה: **(מו)** כָּל הַפּוֹסְקִים: **(מז)** מִדְּאָמַר שָׁם מַאי אִירְיָא תִּינוֹק אֲפִלּוּ גָּדוֹל נַמִּי, מִשְׁמַע דְּאִי הָוֵי קָטָן נִיחָא, וְהָלֹא לְפִי הַשְּׁקָלָה מַדְּתָךְ לֹא מָרֵי הַגְּמָרָא בְּסָמוּךְ לַחֲשֵׁכָה וַאֲפִלּוּ הָכִי אִם בְּדִקוּ וְנִמְצָא אֵינוֹ יְהוּדִי אָסוּר, וְלֹא אָמְרִינַן שֶׁמָּא הִדְלִיקוּ בְּשַׁבָּת וְכוּ': **(ח)** טַ"ז (סק"י) וְכָל **הַפּוֹסְקִים.** **(יח)** פֶּרִישׁ הַמִּשְׁנִיּוֹת לְהָרַמְבַּ"ם (ברכות פ"ח מ"ו): **ו (יט)** גְּמָרָא (נג.): **(כ)** בֵּית יוֹסֵף (ד"ה ותו"ד) וְטַ"ז (סק"ה) וְשְׁאָר

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וּבשו"ע הרב (ס"ז) כתב שֶׁאִם עָבַר וּבֵירֵךְ עָלָיו צָרִיךְ לַחֲזֹר לְבָרֵךְ עַל אוֹר שַׁשַּׁבָּת, וְלֹא הִזְכִּיר שֶׁצָּרִיךְ לְבָרֵךְ גַּם בְּפֶה"ג. **ב]** וכן בשו"ע הרב (ס"ז) פסק כִּדְעַת הַמְּגֵן אַבְרָהָם וְהַט"ז שֶׁיִּכּוֹל לְבָרֵךְ עַל נֵר זֶה שֶׁהִדְלִיקוֹ גּוֹי בְּשַׁבָּת לְצוֹרֶךְ חוֹלֶה שֶׁאֵין בּוֹ סַכָּנָה. **ג]** ובשו"ע הרב (ס"י בְּסוֹגְרַיִּים) כתב שיש אוֹמְרִים בְּהֵיפֶךְ שֶׁהוֹצִיא מֵעֵצִים וַאֲבָנִים אָסוּר וּמִנֵּר מוּתָּר וְיֵשׁ לְחוּשׁ לִדְבָרֵי שְׁנֵיהֶם.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah